

Forskningsprofil og strategi

Hospitalsenhed Midt

2015-2018

Indhold

Forskning på Hospitalsenhed Midt	3
Vision & Mission	4
Strategi for rammer og vilkår	4
Strategi og profil for indsatsområder	6
Bilag 1: Baggrundsnotat.....	11
Bilag 2: Uddybning af "Strategi for rammer og vilkår"	13

Forskning på Hospitalsenhed Midt

I Hospitalsenhed Midt indgår Regionshospitalet Viborg, Silkeborg, Hammel Neurocenter og Skive, som hver har sine kendetegn og stærke brands. I tæt samarbejde med Aarhus Universitet skal disse kendetegn og brands bevares, samtidigt med at det tværfaglige samarbejde dyrkes og synergieffekter opnås.

Hospitalsenhed Midt er kendetegnet ved at have flere højt specialiserede funktioner og en lang række regionsfunktioner. Dette og den universitære tilknytning til Aarhus Universitet forpligter til at have konstant fokus på forskningsaktiviteter. I 2014 blev der allokeret i alt 58 millioner i eksterne og interne midler til forskning, hvilket svarer til ca. 2.2% af hospitalsenhedens samlede driftsbudget.

Forskningsindsatsen i Hospitalsenhed Midt er veletableret, omfattende og ambitiøs, og for en række områder på højt internationalt niveau. Hospitalsenhed Midt har to universitetsklinikker og en række forskningsenheder, som er placeret i tæt relation til det kliniske område. Der er ansat 3 professorer inden for henholdsvis neurorehabilitering, innovative patientforløb og fertilitet samt 3 adjungerede professorer i henholdsvis karkirurgi, fertilitet og innovative patientforløb.

Emneområderne for den mest omfattende forskning ved hospitalsenheden er

- Neurorehabilitering
- Innovative patientforløb
- Klinisk sygepleje
- Forebyggelse og behandling af hjerte- og karsygdom
- Fertilitetsbehandling

Den samlede forskningsindsats er under løbende udbygning, og der ses en stigende forskningsaktivitet (<http://www.hospitalsenhedmidt.dk/forskning/forskningsrapporter>). Den øgede aktivitet afspejles i en stigende publikationsrate, et øget optag af ph.d.-studerende og øget allokering af forskningsmidler igennem de seneste to år (Tabel 1).

Forskningsinfrastrukturen styrkes tilsvarende med henblik på at sikre vilkår for den fortsatte videnskabelige udvikling i forskning.

Tabel 1

	2011	2012	2013	2014
Antal publikationer	151	156	162	183
Antal ph.d.-studerende	26	21	36	34
Forskningsmidler* (millioner)	67	32	61.7	58

* Tal på interne og eksterne midler indberettet til Danmarks Statistik

HE Midt har en forskningschef, der også varetager funktionen som Akademisk koordinator. HE Midt har ligeledes et forskningsråd, hvor hospitalsledelsen, alle professorer, samt de forskere og ledelsesrepræsentanter som ønsker det, deltager. Formanden for forskningsrådet er forskningschefen. På samtlige afdelinger og centre er udpeget én eller flere forskningsansvarlige medarbejdere med forskellige sundhedsprofessionelle baggrunde. Disse fungerer som bindeled mellem den lokale

forskning og forskningschefen.

Fundraising-hjælp købes hos Forskningsstøtteenheden på Aarhus Universitet. Statistisk hjælp og datamanagement støttes løbende.

Vision & Mission

Missionen for forskningsindsatsen på Hospitalsenhed Midt er igennem kliniknær forskning at skabe viden til gavn for borgere og patienter på højt professionelt niveau.

Visionen er, at forskningsindsatsen skal være på internationalt niveau og understøtte hospitalsenhedens overordnede mission og vision om løbende at forbedre kvaliteten i al diagnostik, behandling, pleje, rehabilitering, forebyggelse og sundhedsfremme, som hospitalsenheden tilbyder. Det skal ske gennem forskning i faglige, organisatoriske og patientoplevede aspekter af hospitalsenhedens aktivitet i eget og tværsektorielt regi.

Strategi for rammer og vilkår

Strategi for rammer og vilkår for forskning består af syv strategispor med nedenstående konkrete målsætninger.

1: Organisation og ledelse

- Etablering af 3 universitetsklinikker (Vestdansk Center for Rygmarvskade; Fertilitetsklinikken; Kardiologisk Forskningscenter) udover de eksisterende 2 (Universitetsklinik for Innovative Patientforløb og Universitetsklinik for Neurorehabilitering)
- Styrkelse af netværket af forskningsansvarlige på og imellem afdelinger og centre
- Udarbejdelse af afdelings- eller enhedsspecifikke forskningsplaner på alle relevante afdelinger og centre
- Registrering og monitorering af forskningsprojekter

2: Økonomi

- Øgning af hospitalsenhedens eksterne og interne forskningsmidler til 3.0% af hospitalsenhedens samlede driftsbudget
- Konstant fokus på fundraising med tiltrækning af eksterne bevillinger

3: Forskningsmiljøer og fysiske rammer

- Etablering af forskningsmiljøer
- Etablering af et forsker-IT-netværk, som fungerer på samtlige matrikler og på tværs af Aarhus universitet og Region Midtjylland
- Etablering af forskningsfaciliteter – laboratorier, undersøgelsesrum, auditorium

4: Humane ressourcer

- Oprettelse af flere nye forskningsstillinger med annuum i form af professorater, lektorater, adjunkturer, kombinationsstillinger, ph.d.-stipendiater / studerende og prægraduate korterevarende stillinger på tværs af faggrupper
- Udbygning af forskningsstøtte med datamanager, statistiker m.v.

5: Samarbejde og synergi

- Øge samarbejde i og imellem stærke faglige fællesskaber
- Fokus på tværfaglig og tværsektoriel klinisk forskning
- Etablering af samarbejde mellem innovation og forskning via nationale og internationale universitære miljøer

6: Rekruttering og talentudvikling

- Igennem universitære stillinger som adjunkturer, lektorater at øge muligheden for at identificere forskningstalenter allerede under uddannelse
- Etablering af forskningsmiljøer, der kan tilbyde et inspirerende læringsmiljø for forskerspirer
- Tilbyde systematisk introduktion til forskning til nyansatte indenfor alle faggrupper
- Systematisk tilknytning af talentfulde yngre læger, sygeplejersker, fysio- og ergoterapeuter til forskningsprojekter – dette igennem forsknings- og uddannelsesansvarlige
- Øge optaget af forskningsårsstuderende

7: Synlighed

- Øge produktionen af peer-review artikler – også med høj impact-faktor
- Systematisk indberetning til PURE-systemet
- Systematisk formidling af forskningsresultater til kommunikationsafdelingen og løbende opdatering af publicerede artikler på fagbibliotekets hjemmeside
- Digitalisering og udbygning af den årlige forskningsrapport
- Deltagelse i Forskningens Døgn og afholdelse af Forskningens Dag, HE Midt.
- Forbedring af hjemmesiden
- Synlighed af tildelte og forbrugte interne som eksterne forskningsmidler

Strategi og profil for indsatsområder

Hospitalsenhed Midt har fire indsatsområder, som udgør etablerede forskningsmiljøer på tværs af matrikler, centre og sektorer. Forskningsmiljøerne har enten opnået eller arbejder for etablering af universitetsklinik eller anden videnskabelig tilknytning til Aarhus Universitet:

- 1) *Neurorehabilitering*
Hammel Neurocenter og Vestdansk Center for Rygmarvsskade,
- 2) *Innovative patientforløb*
Diagnostisk Center og Center for Planlagt Kirurgi
- 3) *Klinisk sygepleje*
Center for Sygeplejeforskning
- 4) *Forebyggelse og behandling af hjerte- og karsygdom*
Kardiovaskulært Forskningscenter (Karkirurgisk Afdeling, Hjertemedicinsk Afdeling, Diagnostisk Center og Center for Sygeplejeforskning).

Derudover er der særlig udvikling på 3 forskningsområder:

Fertilitet, Fertilitetsklinikken, Skive
Akutmedicin, Akutafdelingen, Viborg
Bariatric, Kirurgisk afdeling, Viborg

Neurorehabilitering

Hospitalsenhed Midt har højtspecialiseret funktion for rehabilitering af patienter fra de vestdanske regioner med skader på nervesystemet. For patienter med en erhvervet hjerneskade sker dette på RH Hammel Neurocenter og for patienter med rygmarvsskade på Vestdansk Center for Rygmarvsskade (VCR).

RH Hammel Neurocenter er Universitetsklinik for Neurorehabilitering. Den klinik-nære forskning forsøger at bygge bro mellem grundvidenskabelig neuroforskning og den direkte rehabilitering af patienterne. Det sker konkret ved at være en del af Dansk Neuro-forskningsCenter, Århus. Idet neurorehabilitering i særlig grad fordrer en multidisciplinær indsats, er der udover traditionel lægevidenskabelig forskning, en speciel bevågenhed på at initiere og udvikle forskningskompetencer indenfor andre faggrupper (psykologer, ergoterapeuter, fysioterapeuter, sygeplejersker). Det har foranlediget et særligt forskningsinitiativ for fysioterapeuter med etablering af et lektorat i neurofysioterapi og på sigt et professorat i fysioterapi. Det sker i et samarbejde mellem RH Hammel Neurocenter, Danske Fysioterapeuter, Aarhus Kommune og VIA University College.

Forskningen tager ofte afsæt i den WHO-definerede begrebsramme (International Classification of Function (ICF)), og har herunder fokus på aspekter som aktivitet, deltagelse og omgivelsesfaktorerens indflydelse på patienternes liv efter en skade på nervesystemet. Universitetsklinikken udgøres af 2 professorer, 5 seniorforskere og 6 ph.d.-studerende.

Vestdansk Center for Rygmarvsskade (VCR) varetager i avancerede behandlingsfaciliteter en højtspecialiseret, tværfaglig neurorehabilitering af patienter fra hele Vestdanmark med erhvervet traumatisk og non-traumatisk samt medfødt rygmarvsskade. VCR samarbejder tæt med afdelinger på Aarhus Universitetshospital, herunder Neurokirurgisk, Urologisk, Plastikkirurgisk afdeling samt Respirationscenter Vest. VCR deltager aktivt, både i nationale og internationale sammenhænge, i forebyggelse, udvikling og forskning

indenfor rygmarvsskade. Aktuelt med et stort fællesnordisk og et nationalt projekt om implementering af kvalitetsdatabaser.

På VCR er et universitært forskningsmiljø under opbygning med en selvstændig forsknings- og udviklingsenhed. Målet er, inden udgangen af 2017 at etablere et klinisk professorat indenfor rygmarvsskade & neurorehabilitering og at VCR får status som universitetsklinik. Forsknings og udviklingsenheden udgøres af 1 forskningsoverlæge, 2 ph.d.-studerende (læge, sygeplejerske) og 2 udviklingsterapeuter samt et akademisk sekretariat.

Forskningsindsatsområder er smerte, neuroplasticitet, dysautonomi, spasticitet, søvnepidemiologi, farmakologi, neurofysiologisk screening, neurogenetik, træning og teknologi. Der forventes i indeværende strategiperiode en årlig produktion på 5-8 peer-reviewed publikationer.

Innovative patientforløb

Regionshospitalet Silkeborg er udnævnt til et udviklingshospital og omfatter Center for Planlagt Kirurgi (CPK) og Diagnostisk Center (DC). DC har status af "Universitetsklinik for Innovative Patientforløb" og er udnævnt til at udvikle "De Praktiserende Lægers Hospital". CPK arbejder på at opnå samme universitære status indenfor "Innovative Elektive Kirurgiske Patientforløb". DC har 1 professor, 9 seniorforskere og 8 ph.d.-studerende. CPK har 5 seniorforskere, heraf 1 klinisk lektor og forventeligt 1 forskningslektor ultimo 2015, 3 ph.d.-studerende og 3 på vej.

Forskningsområder i DC/CPK har primært fokus på, via et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, at nytænke accelererede diagnostik- og behandlingsmetoder samt organisatoriske set-ups. Hensigten er at skabe patientforløb, der har højeste faglig, organisatorisk og patientoplevelse kvalitet samtidigt med et samfundsøkonomisk fokus. Der forskes derfor i hurtigere diagnostik ("rationel diagnostik"), mere effektive medicinske, kirurgiske og anæstesiologiske behandlinger herunder konvertering fra indlagt til ambulans virksomhed samt rehabilitering. Sidstnævnte kvalificeres kontinuerligt ved forskning dels i optimering af patienters grad af health literacy (evnen til at tilegne, forstå og anvende sundhedsinformation), og dels i praksislægers håndtering af flere problemstillinger ved hurtige undersøgelser og muligheder for råd og konference.

Forskningen vil specielt have fokus på de kroniske patienter, de multisyge, rygpatienter og artrosepatienter. Der fokuseres altså på patienternes hele forløb fra første kontakt hos praksislæge, det videre forløb på sygehuset (akut eller ambulans), udskrivelse til opfølgning i praksis/kommune og evt. tilbagehenvielse til ambulatorierne på sygehuset. Oprettelse af den fælles forskningsenhed "RygForskningsCentret", RegionsRygcenter i Silkeborg er bl.a. et produkt af denne fælles vision.

Begge centre arbejder på at kvalificere og konsolidere den banebrydende og i Nordeuropa enestående rehabiliteringsindsats for patienter med traumatisk hjerneskade og anoksisk hjerneskade forårsaget af hjertestop. Rehabiliteringen foregår på det "neurointensive step down afsnit"(NISA) i CPK. Begge forskningsområder har internationalt potentiale og varetages i tæt samarbejde med Hammel Neurocenter og for sidstnævnte også Hjerne-hjertecentret, Aarhus Universitets Hospital.

Der forventes en tilsvarende øget forskningsaktivitet indenfor billeddiagnostik, idet området er central for både de medicinske, ortopædkirurgiske og anæstesiologiske forløb. Der arbejdes her kontinuerligt på udvikling af nye organisatoriske tiltag, arbejdsmetoder og optimal anvendelse af billeddiagnostiske modaliteter.

Klinisk sygepleje

Center for Sygeplejeforskning-Viborg (CSF-V) blev etableret i 2005 som et kontraktcenter mellem VIA Sundhed-Sygeplejerskeuddannelsen i Viborg/Thisted, Hospitalsenhed Midt (HEM) og Deakin University, Melbourne, Australien. Centret har sin universitære forankring ved Deakin University, og forskningens kvalitet lever op til dette universitets akademiske krav.

I de senere år er samarbejdet med Aarhus Universitet intensiveret, og visionen er at CSF-V opnår status som universitetsklinik samt i denne funktion har forskningsmæssig repræsentation af professionsuddannede med forskellige sundhedsfaglige baggrunde.

Det er ambitionen, at CSF-V varetager en monitorerende og koordinerende rolle for forskning i klinisk sygepleje på HEM og på sigt for forskning andre sundhedsprofessioner udfører ved HEM.

CSF-V er fysisk placeret på Regionshospitalet Viborg og aktiviteterne koordineres af de pr. 2008 to fastansatte forskningslektorer. En tidligere forskningslektor er fortsat ansat på deltid. Der er derudover etableret et stillingsfællesskab mellem VIA Sundhed i Viborg og CSF-V som post.doc.

Pr. 1.1.2016 har CSF-V 7 ph.d.-studerende og i løbet af 2016 forventes yderligere 2-3 ph.d. forløb etableret. Alle ph.d.-forløb er etableret i samarbejde med henholdsvis Aarhus og Københavns Universiteter.

Til rekruttering og fastholdelse af talenter initierer CSF-V en række aktiviteter ved HEM som Væksthus, Journal Club, Forum for Forskning og Udvikling, præ ph.d.- og ph.d.-netværk, Masteruddannelsesforum mm. Hertil kommer en gruppe på et varierende antal sygeplejestuderende, der udgør De Studerendes Dataindsamlerteam.

CSF-V indgår i både nationale og internationale forskernetværk inden for kvalitative metoder og aktionsforskning. Der har gennem årene været gennemført og publiceret en række projekter specielt omkring symptomhåndtering.

Forskning udgående fra CSF-V er metodemæssigt hovedsageligt funderet i et humanistisk kvalitativt forskningsparadigme. Aktuelt pågår der forskning vedrørende

- Folkesundhed
- Symptomhåndtering
- Børn og overvægt
- Digitalisering af sundhedsvæsenet, herunder elæring og dokumentation
- Patientinddragelse

Det er centrets opgave i samarbejde med andre forskningsmiljøer at initiere forskning i klinisk sygepleje på HEM og at integrere andre sundhedsprofessioner, således centrets forskningsprofil bliver tværfaglig, såvel professionelt som metodisk.

Forebyggelse og behandling af hjerte- og karsygdom

Kardiovaskulært Forsknings Center (KVC) blev etableret i 2012 og rummer Karkirurgisk og Hjertemedicinsk afdeling, Diagnostisk Center og Center for Sygeplejeforskning. Dette forskningssamarbejde er indgået for at styrke de eksisterende værdifællesskaber, den interdisciplinære og innovative forskningstilgang.

Den fastansatte stab rummer samlet 1 adjungeret professor, 1 visiting professor fra Boston, USA, 4 seniorforskere med medicinsk doktorgrad, 12 med ph.d.-grad og 9 lektorer. KVC har aktuelt tilknyttet 6 ph.d.-studerende og 2 forskningsårsstuderende. Tilsammen udgør dette en stor robust tværfaglig forskergruppe med internationale

kvaliteter. Vores vision er at blive universitetsklinik med fokus på forebyggelse, behandling og rehabilitering af borgere med hjerte- kar sygdomme igennem en interdisciplinære og innovative forskningsindsats. Ansøgningsprocessen forventes igangsat ultimo 2015, og parallelt med dette arbejdes der på oprettelse af et professorat til KVC og en generel opgradering og styrkelse af den eksisterende forskergruppe.

KVC´s fokusområder er:

Folkesundhed
Sygepleje
Screening
Billeddiagnostik
Registerforskning
Bio-bank

De aktive partnere i KVC's mange kliniske funktioner er fundamentet for gruppens forskningsmæssige fokus. Således er hovedfokus på hjertekar-relaterede lidelser; f.eks. uregelmæssig hjerterytme, akut kardiologi, udposning på legemspulsåren eller åreforkalkning – ikke blot i benene, men også i hjertet og hjernen. Forskning inden for disse felter er muligt via adgang til data- og biobanksmateriale fra flere store screenings kohorter og registre, vores kliniske hverdag og kontakten til vores eksterne samarbejdspartnere. Desuden sættes der på det patientnære aspekt med undersøgelse af årsager til eksempelvis udeblivelse fra planlagte forløb, patienters oplevelse af tilbud om screening samt det at have en kronisk livstruende sygdom.

Det i forvejen tætte forskningssamarbejde med anæstesi- og billeddiagnostisk afdeling skal yderligere konsolideres på områder som forkalkningsgraden på hjertes kranspuls-åre samt anvendelse af diagnostikmodaliteter som MR og UL i relation til aneurisme-sygdomme m.m.

Således funderes KVC´s forskningsindsats på en bred vifte af metoder og faggrupper.

Fertilitet

Fertilitetsklinikken Regionshospitalet Skive varetager alle typer af fertilitetsfremmende behandling i form af inseminationsbehandling, reagensglasbehandling (IVF, ICSI), nedfrysning af æg og sæd, sæddeponering forud for cancerbehandling samt IVF behandling af patienter med cryo-præservede re-transplanteret ovarievæv. Ud over dette har klinikken Sundhedsstyrelsens tilladelse til varetagelse af højt specialiserede funktioner i form af fertilitetsfremmende behandlinger af hepatitis patienter. Klinikken er ISO certificeret som den eneste Nordiske offentlige Fertilitetsklinik. De sidste mange år har klinikken haft "fyrtårns" funktion i Region Midt, og har været en af de mest succesrige IVF klinikker i Danmark, både hvad angår produktion, resultater, forskning og patienttilfredshed.

Til klinikken er knyttet et professorat i reproduktiv endokrinologi ved Aarhus Universitet, en klinisk lektor samt en adjungeret professor fra Fertilitetsklinikken, Universitetshospitalet, Bruxelles. Afdelingen har i alt tilknyttet 6 ph.d.-studerende (2 udgående fra klinikken, 4 medvejlederskaber) samt en forskningsårsstuderende. Yderligere et ph.d.-projekt fra klinikken er planlagt til start januar 2016. Der har igennem de seneste år været en fast årlig publikationsproduktion på 8-10 artikler i internationale tidsskrifter, og klinikken har bidraget til udarbejdelse af såvel nationale som nordiske guidelines indenfor fertilitetsområdet. Klinikken arbejder frem mod at opnå status som universitetsklinik inden 2018.

Forskningen har primært været rettet mod reproduktiv endokrinologi samt udvikling af nye stimulationsprotokoller. Således har individualisering af behandlingen i alle faser fra

stimulering over laboratoriehåndtering til luteal fasen gennem de seneste år været primært fokus. Dette har bl.a. ført til udvikling af nye principper for ovulationsinduktion, som signifikant reducerer risikoen for ovarielet hyperstimulations syndrom (OHSS) – en forskning, som har profileret Fertilitetsklinikken nationalt som internationalt. Endvidere har klinikken et årelangt tværregionalt og veletableret forskningssamarbejde med andre danske fertilitetsklinikker samt et stort internationalt netværk. Aktuelt gennemføres 6 studier udgående fra Fertilitetsklinikken; herudover deltager klinikken aktivt i yderligere 4 studier i samarbejde med nationale og internationale klinikker.

Fremtidig forskning på lægesiden vil fokusere på individualisering og forbedring af luteal fasen i IVF behandling, anvendelsen af nye biomarkører til selektion af embryoner forud for transferering samt betydningen af det vaginale mikrobiom for graviditetsudkomme. På laboratoriesiden fokuseres på yderligere udvikling af time-lapse markører for embryonkvalitet. Endelig forskes der i sygeplejerskerøge i den mulige effekt af alternativ terapi hos fertilitetspatienter. Således indgår alle faggrupper aktivt i forskningsmiljøet.

Akutmedicin

Der er et stort forskningspotentiale i akutmedicin i HE Midt med den eksisterende udviklings- og innovationskultur på afdelingen. Forskning i akutmedicin startede med etableringen af afdelingen, og der er nu fokus på at opbygge og konsolidere forskningsmiljøet. Akutafdelingen har i 2015 tilknyttet 2 ansatte med ph.d.-grad, 3 ph.d.-studerende og en kommende forskningsårsstuderende. I løbet af 2016 forventes flere ph.d.-forløb etableret, og adskillige forskningsprojekter igangsat. Forskningen i Akutafdelingen styrkes af et tæt samarbejde med Center for Sygeplejeforskning, Center for Akutforskning, AUH og Forskningsenhederne for Almen Praksis i Aalborg, AAU og Aarhus, AUH. Ambitionen er på sigt, at Akutafdelingen bliver en universitetsklinik med et aktivt interdisciplinært og tværsektorielt forskningsmiljø.

Bariatri

Kirurgisk afdeling ved Regionshospitalet Viborg varetager diagnostik og behandling af almene kirurgiske sygdomme herunder komplicerede laparoskopiske indgreb, refluxkirurgi og ERCP på regionsniveau. Afdelingen har endvidere en højt specialiseret funktion indenfor bariatrisk kirurgi.

Afdelingens forskningsaktiviteter er dels tilknyttet de dyreeksperimentielle faciliteter på Forsøgsanslæg Foulum og dels Kirurgiske forskningsafsnit på Regionshospitalet Viborg. Ved afdelingen er der ansat en forskningsansvarlig overlæge, der varetager og koordinerer afdelingens forskningsaktiviteter, en ph.d.-studerende knyttet specifikt til den bariatriske forskning og 1 forskningssygeplejerske og -laborant.

Afdelingens forskningsprofil er først og fremmest konsolideret i et formaliseret samarbejde med de Kliniske Institutter ved Aarhus og Aalborg Universitet samt flere kirurgiske afdelinger. Desuden er der etableret et samarbejde med Medicinsk afdeling M og V, Aarhus Universitetshospital omkring projekter, der skal belyse metaboliske konsekvenser efter gastric bypass kirurgi. Her skal afdelingens ph.d.-studerende bl.a. belyse leverens betydning for den anti-diabetogene effekt af gastric bypass kirurgi.

Det er afdelingens langsigtede strategi at afdække og udvikle metaboliske markører med henblik på at kunne identificere patientgrupper med forventeligt størst gavn af gastric bypass kirurgi.

Bilag 1: Baggrundsnotat

Tilblivelsen af forskningsstrategien

Der udarbejdes hvert 3. år en forskningsstrategi, som løbende tilpasses til de enkelte regionshospitalers udvikling indenfor rammen af forskningsstrategien udarbejdet i samarbejde mellem Aarhus Universitet og Region Midtjylland. Alle dele af hospitalsenheden var inddraget i tilblivelsen af den første forskningsstrategi, som løb fra 2012-2014. I 2015 skal den revideres. Forskningsrådet har nedsat en skrivegruppe, som sammen med forskningschefen har indsamlet afdelingernes planer og ønsker først på året 2015. Forskningsstrategien gældende fra 2015-2018 har været sendt i høring i forskningsrådet, HL, Strategisk Ledelsesforum og HMU.

Hvorfor forske i Hospitalsenhed Midt?

Forskning er et nødvendigt led i den løbende forbedring af kvaliteten i al diagnostik, behandling, pleje, rehabilitering, forebyggelse og sundhedsfremme (i det følgende blot benævnt behandling). Udvikling af forskningsmiljøer skal medvirke til at rekruttere og fastholde engagerede og visionære medarbejdere af alle kategorier og på alle kompetenceniveauer. En forskningsstrategi er et bærende element i fremskaffelse og udnyttelse af forskningsressourcer på en måde, så det bliver til gavn for patienter samt Hospitalsenhed Midts nationale og internationale ry. Med Sundhedsloven af 7.2.2008 har regionerne fået en forpligtelse til at forske, og i 2011 er der indgået en aftale mellem Region Midtjylland og Aarhus Universitet, som sikrer et særligt samarbejde mellem Aarhus Universitet og regionshospitalerne. Der er etableret et styringsorgan – Lederforum for Universitet-Regionssamarbejdet (LUR) med tilhørende underudvalg, og der er også bevilget særlige midler til styrkelse af forskningen. Hospitalsenhed Midt har en betydelig rolle at spille i regionens samlede forskningsprofil.

Hvad er forskning?

Forskning er en organiseret og systematisk måde at finde svar på spørgsmål. Spørgsmål er centrale for al forskning. Uden et spørgsmål, har forskningen ikke fokus eller formål. Videnskabelig forskning er en systematisk, organiseret og planlagt proces. Den er systematisk, fordi der er et bestemt sæt af procedurer og trin, som følges, herunder litteraturgennemgang af tidligere forskning vedrørende spørgsmålet, og organiseret ved, at der er en planlagt kvalitativ eller kvantitativ metode i processen at finde et svar. Nogle gange er svaret negativt, men det er stadig et relevant svar. Da formålet er at frembringe ny, værdifuld viden for alle, er man forpligtet til at søge optimal formidling, publicering og implementering af denne viden.

Grundforskning er eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det primære formål at opnå ny viden og forståelse uden nogen bestemt anvendelse i sigte. *Anvendt forskning* er ligeledes originale undersøgelser med henblik på at opnå ny viden. Den er imidlertid primært rettet mod bestemte praktiske mål. *Udviklingsarbejde* er systematisk arbejde baseret på anvendelse af viden opnået gennem forskning og/eller praktisk erfaring med det formål at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

På Hospitalsenhed Midt foregår der sundhedsrelateret forskning, som overvejende er anvendt forskning og kan klassificeres i følgende tre områder:

1. Biomedicinsk forskning er primært forskning inden for de lægevidenskabelige fag, den kliniske og den socialmedicinsk-epidemiologiske forskning. Begrebet omfatter, udover forskning vedr. somatiske sygdomme, tillige psykiatriske og klinisk-psykologiske sygdomme og tilstandsformer. Herudover inddrages tilsvarende sygeplejerelevanter, anden sundhedsfaglig, odontologisk og farmaceutisk forskning under begrebet. Biomedicinsk forskning tilsigter at frembringe ny, værdifuld viden om menneskets biologiske og

psykologiske processer enten i forhold til raske mennesker eller for at forebygge, erkende, lindre, behandle eller helbrede sygdom, sygdomssymptomer og smerter, herunder at påvirke legemsfunktioner.

2. Patientologisk forskning er tilrettelagt efter videnskabelige kvalitative og kvantitative metoder og tilsigter at frembringe ny, værdifuld viden om patienters oplevelser, erfaringer med at være syg eller truet af sygdom, personlige reaktioner på sygdom, behandling og pleje samt håndtering af sygdom, symptomer og behandling.

3. Sundhedstjenesteforskning er forskning tilrettelagt efter videnskabelige kvantitative og kvalitative metoder med henblik på at frembringe ny viden om behandlings- og plejemæssige sundhedstjenesteydelser, herunder organisatoriske og sundhedsøkonomiske forhold.

Bilag 2: Uddybning af "Strategi for rammer og vilkår"

1: Organisation og ledelse

Af aftalen mellem Region Midtjylland og Aarhus Universitet fremgår det, at ansvaret for forskningen påhviler Institut for Klinisk Medicin, mens ansvaret for behandlingen af patienterne påhviler regionen. Forskningschefen på HE Midt er ansat på Institut for Klinisk Medicin som akademisk koordinator, hvilket er en funktion, der danner bindeled mellem instituttet og hospitalsledelsen.

Forskningsrådet er rådgivende for hospitalsledelsen og skal støtte og udvikle forskningen. Rådet har en række faste medlemmer (alle professorer, hospitalsledelsesrepræsentanter og forskningschefen) og medlemmer som ansøger om deltagelse (forskningsledere og repræsentanter for forskningsgrupper) eller udpeges (ledelsesrepræsentanter) samt flere observatører (fagbibliotekets leder, uddannelsesansvarlige for læger og professionsuddannelserne). Arbejdsopgaverne fremgår af kommissoriet (se Forskningens hjemmeside).

Forskning tager sig af en række administrative forhold ved forskningen, og har sekretariatsfunktion for forskningsrådet. Der er ansat en forskningschef. Der er til Forskning knyttet 21 ugentlige sekretærtimer til administrative opgaver.

2: Økonomi

Hospitalsenhed Midt har en intern forskningspulje på 1 mio. pr. år (se Forskningens hjemmeside)

Som opfølgning på aftalen mellem Region Midt og Aarhus Universitet tilkøbes ekspertise fra Forskningsstøtteenheden ved Aarhus Universitetshospital til hjælp til fundraising og sikring af øget kvalitet i projektansøgninger.

Hospitalet indberetter en gang om året, hvor mange interne og eksterne midler, der er tilgået hospitalsenheden. For 2014 var beløbet 58 mio. kr. som altså er øremærket til igangværende eller planlagt forskning.

3: Forskningsmiljøer og fysiske rammer

På alle matrikler findes der plads til ph.d.-studerende, både i særlige forskningsenheder og på afdelinger/centre. I forbindelse med bygning af det nye akutcenter bygges auditorium og der er rum i afdelingerne, som kan bruges til forskning. På RH Silkeborg er der opbygget flere forskningsmiljøer. På RH Hammel er der en samlet forskningsafdeling med faciliteter til hele forskningsgruppen. På RH Skive foregår forskningen i afdelingen. Der arbejdes løbende på at få etableret IT-løsninger, som tilgodeser forskernes behov. Fagbiblioteket på Regionshospitalet Viborg er et stort aktiv og består af to assistenter og fire bibliotekarer, som varetager biblioteksfunktionerne på alle regionshospitalet. Der tages løbende stilling til behovet for udstyr og fremtidige ønsker til og behov for lokaler og udstyr.

4: Humane ressourcer

Der skal være fokus på rekruttering og fastholdelse af dygtige medarbejdere. Perspektiverne for forskningsforløb skal fremgå klart for nuværende og kommende forskere. Medarbejdere med lyst og evne skal spottes og opfordres til at indgå i forskningsprojekter. Der er mulighed for kombinationsstillinger med både klinik og forskning, og der er opbygget læringsmiljøer, bl.a. journal clubs og forskerkurser. Der er også mulighed for ansættelse i delestillinger mellem Aarhus Universitet og hospitalsenheden.

5: Samarbejde og synergi

I Hospitalsenhed Midt lægges der vægt på, at der opnås synergier ved translational forskning, d.v.s. bench-to-bedside-forskning, hvor der inddrages mange discipliner og der ydes bidrag fra forskellige specialer med forskellige metoder.

6: Rekruttering og talentudvikling

Hospitalsenheden gør en målrettet indsats for at rekruttere de dygtigste og deltage i talentudviklingen af disse. Indsatsen læner sig op af Aarhus Universitets strategi for talentudvikling. Her anses talentudviklingen for at omfatte hele forskerkarrieren fra kandidatuddannelsen til kandidat, ph.d., adjunktur, lektorat og eventuelt professor eller anden lignende akademisk stilling. Hospitalsenheden søger med stillingsfællesskaber og eksterne lektorater at få mulighed for at rekruttere talenter direkte fra uddannelsessystemer og bidrage til deres videre udvikling i en tilknytning til hospitalsenhedens kliniske forskning.

7: Synlighed

Der er stor forskningsaktivitet på hospitalsenheden. Der ses en støt stigning i den årlige publikationsrate fra 151 til 183 i perioden 2011-2014, og ofte med høj impact faktor. Det er vigtigt at forskningen og dens resultater kommunikeres både internt og eksternt. Der afholdes i uge 17 hvert år "Forskningens Dag" og fra 2012 har Hospitalsenhed Midt i samme uge, også deltaget i det nationale arrangement "Forskningens Døgn". Denne aktivitet udvides hvert år. Der udgives hvert år en forskningspublikation med oplistning af forskningsrelaterede aktiviteter, og forskningen har sin egen fane på forsiden af hjemmesiden, hvor der dels information om forskning og løbende lægges nyheder af interesse for forskere. Der udsendes fra Forskning såkaldte forskningsinfo ud via mail til alle, som abonnerer herpå, ligesom alle vigtige forskningsinformationer også løbende sendes til afdelings- og centerledelser.